

Rakennuskiellon asettaminen Karhakkamaan, Martimon, Valkiavaaran ja Kuorinki-Vinsanmaan yleiskaavamuutosalueille

TEKN 08.06.2022 § 136

Valmistelija

Kaupunginarkkitehti Harri Ryyänen, 040 7048720

Karhakkamaa

Kaupunginhallitus hyväksyy Karhakkamaan yleiskaavamuutoksen käynnistämisen teknisten palvelujen lautakunnan esityksestä TuuliWatti Oy:n hakemuksen mukaisesti.

TEKN 22.05.2019 § 125, KH 03.06.2019 § 196

Hankkeesta on tehty kaavoitussopimus TuuliWatti Oy:n kanssa kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaisesti.

KH 02.09.2019 § 255

Vinsanmaa

Kaupunginhallitus hyväksyy Vinsanmaan yleiskaavamuutoksen käynnistämisen Myrsky Energia Oy:n hakemuksen mukaisesti.

KH 03.05.2021 § 150

Hankkeesta on tehty kaavoitussopimus Myrsky Energia Oy:n kanssa kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaisesti.

KH 20.09.2021 § 328

Martimo

Kaupunginhallitus hyväksyy Martimon yleiskaavamuutoksen käynnistämisen Myrsky Energia Oy:n hakemuksen mukaisesti.

KH 03.05.2021 § 151

Hankkeesta on tehty kaavoitussopimus Myrsky Energia Oy:n kanssa kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaisesti.

KH 20.09.2021 § 329

Valkiavaara

Kaupunginhallitus hyväksyy Valkiavaaran yleiskaavamuutoksen käynnistämisen Energiequelle Oy:n hakemuksen mukaisesti.

KH 21.06.2021 § 219

Hankkeen kaavoitussopimus on kaupunginhallituksen käsittelyssä 08.06.2022.

Kunkin kaavoitushankkeen kustannuksista vastaa kaavoitussopimuksen mukaisesti hakija. Hakija vastaa kaavon laatimiseen tarvittavien erillisselvitysten kustannuksista. Tornion kaupunki perii hakijalta lisäksi kaavoituksesta aiheutuvat välittömät kustannukset, kuten tiedotuskulut. Sopimusalueelle osayleiskaavassa mahdollisesti osoitettavien teiden suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa hakija riippumatta maanomistussuhteista. Edellä mainittujen alueiden kunnossapidosta vastaa myös hakija maanomistajien ja tienhoitokunnan kanssa tekemiensä sopimusten mukaisesti. Tornion kaupunki ei osallistu alueelle rakennettavien johtoverkkojen kustannuksiin.

Kaavaprosessille haitallisen hajarakentamisen ehkäisemiseksi, suunnittelurauhan takaamiseksi ja kaavoitustyön keskeytymättömän etenemisen varmistamiseksi tulee Karhakkamaan, Martimon, Valkiavaaran ja Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankealueet asettaa rakennuskieltoon yleiskaavan laatimista varten maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n mukaisesti. Kiellon voimassaoloaika tulisi olla viisi vuotta. Mikäli osayleiskaavan hyväksymispäätös saa lainvoiman ennen em. määräaikaa, rakennuskielto lakkaa.

Liite	Karttaote
Esittelijä	Kaupunginarkkitehti Ryytänen Harri
Päätösehdotus	Teknisten palveluiden lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupungivaltuustolle, että asetetaan Karhakkamaan, Martimon, Valkiavaaran ja Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimapuistojen osayleiskaavahankealueet rakennuskieltoon viideksi vuodeksi maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n nojalla liitekartan mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin.

KH 13.06.2022 § 236

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kujala Jukka
Päätösehdotus	Hyväksytään teknisten palvelujen lautakunnan esitys ja esitetään edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	<p>Asiasta käydyn keskustelun aikana Kaisa Juuso esitti Jari Hastin kannattamana, että rakennuskieltoa ei aseteta</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty kaupunginjohtajan päätösesityksestä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä.</p> <p>Puheenjohtaja esitti, että ne kaupunginhallituksen jäsenet, jotka kannattavat kaupunginjohtajan tekemää päätösesitystä, äänestävät "jaa", ja ne kaupunginhallituksen jäsenet, jotka kannattavat Kaisa Juuson tekemää Jari Hastin kannattamaa päätösesitystä, äänestävät "ei".</p> <p>Äänestysesitys hyväksyttiin.</p> <p>Nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 "jaa" ääntä (Aalto Merja, Pukero Päivi, Säily Ismo, Rainio Olli, Husa Marja-Liisa, Sainmaa Jari, Välimaa Risto) ja 3 "ei" ääntä (Juuso Kaisa, Hast Jari, Kaarlela Antti), joten kaupunginhallituksen päätökseksi oli tullut hyväksyä kaupunginjohtajan tekemä päätösesitys.</p> <p>Pöytäkirjaan kirjattiin Kaisa Juuson ja Jari Hastin jättämä eriävä mielipide:</p> <p>"Emme kannata rakennuskiellon asettamista yllä mainituille alueille. Rakennuskieltoon esitetty alue on hyvin laaja, 11 000 hehtaaria, eikä MRL 38 edellytä rakennuskieltoa vaan harkintavalta asiassa on kunnalla.</p>

Mielestämme se rikkoisi laajasti maanomistajien perustuslaillista omistusoikeutta ja mahdollisuutta käyttää omistamaansa aluetta ja siten sillä voidaan merkittävästi hidastaa alueen kehittämistä.

Torniosta ollaan tekemässä Lapin teollisuusaluetta eikä ratkaisussa huomioida alueen mahdollisuuksia ja kasvavaa erämatkailun kysyntää ja arvostusta.

Peräänkuulutamme valtuutetuilta kokonaisharkintaa asiassa, jonka merkitys on Tornion tulevaisuuden kannalta mittaamattoman suuri.”

KV 20.06.2022 § 75
2118/10.02.05/2022

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää

Päätösehdotus asettaa Karhakkamaan, Martimon, Valkiavaaran ja Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimapuistojen osayleiskaavahankealueet rakennuskieltoon viideksi vuodeksi maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n nojalla liitekartan mukaisesti.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Liisa Koivisto esitti Jari Hastin kannattamana, että rakennuskieltoa ei aseteta.

Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty kaupunginhallituksen päätösesityksestä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja esitti, että ne kaupunginvaltuuston jäsenet, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät "jaa", ja ne kaupunginvaltuuston jäsenet, jotka kannattavat Liisa Koiviston tekemää Jari Hastin kannattamaa esitystä, äänestävät "ei".

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Nimenhuudon mukaan suoritetussa äänestyksessä annettiin 34 "jaa" ääntä ja 8 "ei" ääntä yhden (1) valtuutetun ollessa poissa, joten kaupunginvaltuuston päätökseksi oli tullut hyväksyä kaupunginhallituksen esitys.

Pöytäkirjaan kirjattiin Liisa Koiviston ja Jari Hastin, Jorma Iseometsän, Virpi Rahkon Ismo Urpilaisen, Erkki Hurtigin ja Tuomo Ylikitin jättämä eriävä mielipide seuraavasti:

” Emme kannata rakennuskiellon asettamista yllä mainituille alueille. Rakennuskieltoon esitetty alue on hyvin laaja, neljä tuulivoimahankealuetta eli 21 000 hehtaaria, eikä MRL 38 edellytä rakennuskieltoa vaan harkintavalta asiassa on kunnalla.

Mielestämme se rikkoisi laajasti maanomistajien perustuslaillista omistusoikeutta ja mahdollisuutta käyttää omistamaansa aluetta. Alueella on useampi rakennushanke, jota tämä rakennuskielto uhkaa. Maanomistajalla pitää olla oikeus rakentaa omille maille omalla riskillään.

Ei ole minkäänlaista varmuutta siitä, että tuulivoimahankkeet voidaan toteuttaa esitetystä laajuudesta, ja ne voivat vaikka kaikki toteutua huomattavasti suppeampina tai jopa jäädä toteutumatta. Rakennuskielto rajoittaa kohtuuttomasti muuta maankäyttöä.

Kyse on erittäin pitkästä ajanjaksosta, jonka aikana rakennuskielto sulkee pois muut maankäyttömuodot ja tyrehtyttää muun elinkeinotoiminnan näillä alueilla.

Kyse on neljästä erillisestä tuulivoimahankkeesta ja erittäin laajasta maa-alueesta, 21 000 hehtaaria.

Rakennuskielto rikkoo eri elinkeinon yhdenvertaisuutta – tuulivoimalle annetaan kunnassa liian suuria etuoikeuksia, mikä on kohtuutonta muita elinkeinoja kohtaan.
